

Hildes store sorg og glede vises i hvert penselsstrøk

DRAMATIKK: Lofoten om våren er temaet på Hilde Grønstad Sundes utstilling på Galleri Fjordheim som åpner i november. Foto: Frode Hermanrud

13.10.24 13:09

[Frode Hermanrud](#)

Selv om penslene ofte bedriver pardans med lyse og duse farger, er de mørke skyene aldri langt unna staffeliet til Hilde Grønstad Sunde (57).

Turen til Lofoten i en varebil tok tre dager. Mange mener man bør oppleve Lofoten om sommeren. I månedene juni til august skal Lofoten i midnattssol være som vakrest og vise seg fra sin mildeste side. Hilde Grønstad Sunde reiste i april, sov i bilen som om morgenen var så kald at det nesten var rim på øyenlokkene hennes.

– Det er noe med lyset i april. Jeg synes poesien kommer mer fram da enn i sommermånedene, sier kunstmaleren som fra 2. november stiller ut en håndfull bilder fra turen til Lofoten på Galleri Fjordheim.

– Jeg var oppover i 2022, men siden jeg hadde en del arbeid jeg måtte gjøre ferdig, har jeg ikke fått kommet i gang med det før nå. Hun smiler forsiktig og skjenker i en kopp kaffe mens hun danderer et

raust utvalg pålegg, brød og rundstykker som hun på imponerende vis har fått plass til på et dertil lite bord.

En historieforteller

Atelieret i kunstnerkollektivet på Hunn er både ryddig og smått rotete på en gang. Lyst og mørkt, opp og ned, sorg og glede. Kontraster kunne lett vært tittelen på historien om Hilde Grønstad Sunde som hadde sin første utstilling på Kapp melkefabrikk i 1995.

– Jeg er fra Kolbu og vokst opp i et 40 kvadratmeter stort hus. Jeg kommer ikke fra noen kunstnerfamilie. Jeg hadde knapt hørt om Munch, til gjengjeld er slekta stinn av håndverkere, humrer hun og forteller hun tegnet fjell og daler nesten før hun kunne streke opp en fyrstikkfigur.

FINNER PÅ LITT: For to år siden reiste Hilde Grønstad Sunde til Lofoten for å male fjellene der. I ettertid har hun lagt til elementer fra sitt eget hode også. – Kanskje jeg er mer en historieforteller enn en kunstmaler, spør hun. Foto: Frode Hermanrud

De ferske bildene fra Lofoten viser høye fjell i dramatisk natur. Fascinasjonen for fjell forteller Hilde Grønstad Sunde kommer fra bilturene hun som lita hadde med foreldrene sine. Om faren bak rattet som lot som bilen hadde dårlige bremsere mens fjellene både ruvet over dem og formet skumle daler man helst ikke ville havne nedi.

– Slike opplevelser med disse fjellene fra barndommen var til stor inspirasjon da jeg begynte arbeidet med bildene fra Lofoten. Jeg maler ikke etter fotografier, men tar alt fra hukommelsen. Når det er gått så

lang tid er sjansen likevel der for at jeg har fått inntrykkene litt mye på avstand, samtidig maler jeg aldri helt korrekt. Jeg finner alltid på noe, sier hun og peker.

– Dette fjellet, for eksempel, finnes ikke. Det gjør heller ikke den lille båten og menneskene som du ser nedi hjørnet der. De eksisterer kun mitt eget hode, men jeg liker å lage historier, så kanskje det er *det* jeg er? En historieforteller mer enn kunstmaler?

Et tegn

Selv om hun har stilt ut jevnt og trutt siden debuten i 1995, var det en periode hvor hun var sikker på at hun aldri kom til male mer.

– Jeg mistet en sønn i 2008, samtidig var jeg gravid så jeg opplevde å både miste og få en sønn det året, sier hun. Mens livet vekslet mellom glede og bunnløs sorg, fortsatte hun å male ufortrødent videre. To utstillinger rakk hun med også.

– I to år fortsatte jeg i fullt driv med malingen selv om jeg hadde en nyfødt baby. Heldigvis hadde jeg min gode mann som tok seg av Olav mens jeg åpnet utstillinger. I to år trodde jeg at jeg skulle greie alt, men i 2010 var det nok, sier Hilde Grønstad Sunde mens hun rører rundt i koppen.

– Da sa jeg til mor at nå er det nok, nå orker jeg ikke å male mer. I samme øyeblikk ringte det en kar ifra Bergen. Han spurte på vegne av en venn som lurte på om han kunne bruke et av bildene mine i en begravellesfolder. Det viste seg at han også hadde mistet et barn, sier hun stille.

BERØRER: – Det at mennesker blir berørt av bildene mine, betyr nesten mer enn penger, sier Hilde Grønstad Sunde. Foto: Frode Hermanrud

I dag ser hun på det som skjedde nærmest som et tegn, en beskjed om at hun måtte fortsette å forvalte talentet sitt og bruke livets blomsterbuketter og kilevinker til noe konstruktivt.

– Det med sorg og glede, lys og mørke er nok noe som ligger i ryggmargen min og som har en tendens til å komme ut i billedform, enten jeg vil eller ikke.

Motstykke

Hilde Grønstad Sundes bilder er å se i alt fra offentlige kontorer til private stuer. På spørsmål om hun ser på seg selv som en suksess får hun nesten kaffen i halsen.

– Selv om jeg har alle de riktige papirene og de riktige medlemskapene veit jeg ikke om jeg kan kalle meg kunstner engang! Men jeg har ikke blitt rik på kunsten min, så slik sett er jeg ingen suksess. Men jeg har opplevd at mennesker har blitt berørt av bildene mine, og det betyr nesten mer enn pengene, sier hun og setter tennene i et rundstykke.

– I dagens verden behøver vi motstykke til det masseproduserte, og det er vel der jeg kommer inn i bildet.

SKUMMELT VAKKERT: Selv om det er mye dramatisk natur i bildene til Hilde Grønstad Sunde, blir de stort sett alltid presentert med et lys av håp. Foto: Frode Hermanrud

Kraft i bildet

Selv om Hilde Grønstad Sunde omgir seg med ruvende natur i duse farger, er hun ikke akkurat noen skjønnmaler som legger motivene på en seng av markblomster. De mørke fargene er nesten alltid til stede, både som en påminner og kanskje også som et slags irritasjonsmoment for den som ser. For selv om hun maler verden i all sin prakt, er den som vi vet full av kontraster. I vår andedam er det godt å være, men man skal ikke mange milene østover før krig og elendighet herjer.

– Jeg er ingen politisk maler, men det jeg ønsker er at kraften i bildene skal beskrive kaoset verden er i nå. Jeg jobber for at bildene mine skal være noe mer enn bare et vakkert landskap, men en beskjed om at det er et håp oppi all galskapen.